

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-7 У. 1023/21
Дана 02.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Наде Балешевић, председника већа, Весне Слијепчевић и Љиљане Коруга, чланова већа, уз учешће судског саветника Јелене Јордовић, записничара, одлучујући у управном спору по тужби тужилаца АА из ..., ..., ББ из ..., ... и ВВ из ..., ..., које заступа Тамара Бакић, адвокат из Новог Сада, Аугуста Цесарца 18, ради поништаја решења туженог МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, број 46-00-01287/2018-13 од 07.10.2020. године, уз учешће заинтересованих лица Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, Управе за пољопривредно земљиште, у правној ствари враћања имовине, након одржане усмене јавне расправе 02.06.2023. године, на нејавној седници већа одржаној истог дана, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба **СЕ ОДБИЈА**.

Захтев тужилаца за накнаду трошкова управног спора **СЕ ОДБИЈА**.

Образложење

Оспореним решењем одбијена је, као неоснована, жалба тужилаца, изјављена против тачке 3. диспозитива решења Агенције за реституцију Републике Србије – Подручне јединице Нови Сад број: 46-000351/2016 од 10.10.2018. године, којим је тачком 1. диспозитива, делимично усвојен захтев, враћена имовина и утврђено право својине законским наследницима бившег власника, АА у уделу од 1/2 идеална дела, ББ у уделу од 1/4 идеална дела и ВВ у уделу од 1/4 идеална дела на пољопривредном земљишту, и то на: 28368/211105 идеалних делова катастарске парцеле број ..., уписане у лист непокретности број ... КО ..., укупне површине 21ха 11а 05м², јавна својина Републике Србије са правом коришћења Министарства пољопривреде и заштите животне средине; тачком 2. одбијен захтев ГГ, ДД и ЂЂ за враћање одузете имовине, односно обештећење иза бившег власника ЕЕ, као неоснован; тачком 3. одбијен захтев тужилаца АА, ББ и ВВ у делу који се односи на парцеле бр. ..., ..., ..., ..., ... и ..., све КО ..., иза бившег власника ЕЕ, као неоснован; тачком 4. одређено да се непокретност из

тачке 1. диспозитива враћа у државину подносиоцима захтева по истеку уговора о закупу пољопривредног земљишта у државној својини бр. 320-11-7278/67-2015-14 од 26.11.2015. године, најкасније до 31. 10. 2018. године, осим уколико решење постане извршно после овог датума у ком случају се враћа у државину по извршности решења, ако се купац и законски наследник бившег власника наведени у тачки 1. диспозитива другачије не споразумеју, с тим да закупнину од дана извршности овог решења купац плаћа законским наследницима бившег власника наведеном у тачки 1. диспозитива, сразмерно враћеним уделима; тачком 5. констатовано да ће на основу решења, по правноснажности, надлежни орган за упис права на непокретности извршити упис права својине на враћеној непокретности из тачке 1. диспозитива овог решења, у корист тужилаца у уделима описаним као у тачки 1. диспозитива решења; ставом 6. наложено надлежном органу за упис права на непокретностима, да на основу тог решења, а по његовој правноснажности, изврши брисање свих хипотекарних терета забележених у било чију корист на непокретности из тачке 1. диспозитива и ставом 7. констатовано да је враћена имовина у слободном промету, а Република Србија, Аутономна покрајина Војводина, односно јединица локалне самоуправе имају право прече куповине приликом првог отуђења.

Тужбом, поднетом Управном суду 18.01.2021. године, тужиоци оспоравају законитост решења туженог органа из разлога прописаних чланом 24. став 1. тачка 1, 3. 4. Закона о управним споровима. Истичу да се аргументи које управни органи наводе као разлоге за одбијање захтева за обештећење у тачки 3. диспозитива ожалбеног решења, свде на то да су ЕЕ и њена сестра ЖЖ дале наследничке изјаве да желе да наследе само парцеле број ... и ..., да непокретности које су предмет тужбе не траже из разлога што свака од њих већ има максимум земљишта које по закону о аграрној реформи може поседовати, па како су се наследници одрекли осталих некретнина и како других наследника нема, суд је наведене некретнине којих су се наследници одрекли, пренео у власништво државе ФНРЈ као општенародну имовину. Налазе да је овакво образложење нејасно и контрадикторно, односно да садржи недостатке због којих се не може испитати, јер је нејасно да ли су се законски наследници ЕЕ и ЖЖ, одрекле наслеђа или нису, те да ли имају својих законских наследника или не. Наглашавају да се из приложених доказа не може закључити да су се оне одрекле наслеђа, јер наследна изјава приликом одрицања од наслеђа мора бити јасна и недвосмислена и да изјава да се жели наследити одређена имовина, не може истовремено представљати изјаву одрицања од наслеђа неке друге имовине, а то шта се сматра одрицањем од наслеђа, се јасно искристалисало кроз вишедеценијску праксу судова. Истичу да је неспорна чињеница да ЕЕ и ЖЖ имају своје законске наследнике, што значи да су они у случају њиховог одрицања од наслеђа, морали бити позвани као наследници, што у конкретном судском поступку није учињено. Налазе да отимање, које је извршио један ауторитарни режим, а што држава сада настоји да исправи, државни органи својим тумачењем легализују. Указују да на записнику о оставинској расправи О 418/948 нема констатоване наследничке изјаве да се наследнице одричу наслеђа и да не траже остале некретнине, с обзиром да по закону не могу имати више земље. Предлажу да суд тужбу уважи, оспорено решење поништи и предмет врати туженом на поновно одлучивање.

Тужени орган је у писменом одговору на тужбу остао при разлозима изнетим у оспореном решењу и предложио да суд тужбу одбије као неосновану.

Заинтересована лица суду нису доставила одговор на тужбу.

Пошто се у овој управној ствари ради о двостраначком предмету у ком је јавна расправа обавезна у смислу члана 34. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), суд је одржао усмену јавну расправу дана 02.06.2023. године у

присуству пуномоћника тужилаца и у одсуству уредно позваног туженог и заинтересованих лица, сагласно члану 38. наведеног закона.

На усменој јавној расправи пуномоћник тужилаца је остао у свему код тужбе и постављеног тужбеног захтева, указујући да је Закон о враћању одузете имовине и обештећењу донет управо да би се санирале последице које је изазвао Закон о аграрној реформи и да у садашње време, оставински поступак никако не би смео да изгледа као што је то било у време примене Закона о аграрној реформи, те да бивши власник има своје законске наследнике, овде тужиоце, и да су они свакако морали да буду позвани у оставинском поступку. На име трошкова заступања тужилаца у управном спору, тражио је износ од 72.000,00 динара за састав тужбе, увећано за заступање више странака и 75.000,00 динара за приступ на расправу.

Оцењујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у смислу одредбе члана 41. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), ценећи наводе тужбе, одговора на тужбу туженог, наводе пуномоћника тужилаца на расправи и целокупне списе ове управне ствари, Управни суд је нашао да тужба није основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је тужилац АА првостепеном органу поднео захтев за враћање одузете имовине, односно обештећење, заведен под бр. 46-001139/2012 дана 30.12.2013. године, да је тужилац ББ истом органу поднео захтев за враћање одузете имовине, односно обештећење, заведен под бр. 46-009757/2012 од 06.06.2012. године, а тужиља ВВ је том органу поднела захтев за враћање одузете имовине, односно обештећење, заведен под бр. 46-007402/2012 дана 07.09.2012. године. ЂЂ и ДД поднели су Агенцији за реституцију захтев за враћање одузете имовине, односно обештећење, заведен под бр. 46-016430/2013 дана 03.12.2013. године, а ГГ захтев за враћање одузете имовине, односно обештећење, заведен под бр. 46-005480/2013 дана 12.4.2013. године године. Предмет наведених захтева је земљиште у Бачкој Паланци, КО ... иза бив. власника ЗЗ и то кат. парцеле у Бачкој Паланци, КО ..., зк.ул. бр. 929, 1115 и 1865 - парцеле ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., .. и ..., које је одузето одлуком Месног Народног Одбора Товаришево бр. 17/46 од 23.01.1946. године, која је потврђена одлуком Округног Аграрног суда Нови Сад бр. 1472 од 12.02.1946. године и парцеле бр. ..., ..., ..., ..., ... и ..., све КО Првостепени орган је дана 23.09.2016. године, донео закључак бр. 46-001139/2012, којим се одређује спајање управних ствари и вођење једног поступка у предмету бр. 46-001139/2012 који се води по захтеву ББ, ВВ, ГГ и АА као и поступка у предмету бр. 46-016340/2012 који се води по захтеву ЂЂ и ДД, тако што ће се поступци водити као један поступак под бројем 46-001139/2012. Спајање управних ствари одређено је из разлога економичности поступка, с обзиром да су наведени захтеви поднети за исту непокретност, односно за имовину која је одузета истом бившем власнику пок. ЗЗ, на основу истог акта о подржављењу - одлуке Месног Народног Одбора Товаришево 17/46 од 23.01,1946. године, која је потврђена одлуком Округног Аграрног суда Нови Сад бр. 1472 од 1946. године. Првостепени орган је дана 31.10.2016. године, донео закључак бр. 46-001139/2012, којим се одређује раздвајање поступка који се води по захтевима ГГ, ДД, ЂЂ, АА, ББ и ВВ, тако што ће се поред предмета за враћање одузете имовине који је заведен под бројем 46-001139/2012 иза бившег власника ЗЗ, оформити посебан предмет иза бившег власника ЕЕ који је заведен под бројем 46-000351/2016 и ЖЖ под новим бројем 46-000352/2016. Дана 08.12.2016. године подносиоци захтева АА, ББ и ВВ су се писменим путем обратили првостепеном органу захтевом да се парцела бр. ... пов. 1ј 46квхв уписана у зк.ул. бр.2449 КО ..., која се потражује у предмету бр. 46-001199/2012 пребаци у предмет 46-000351/2016. У поступку је утврђено да је одлуком Месног Народног Одбора Товаришево бр. 17/46 од 23.01.1946. године о утврђивању

објеката Аграрне реформе на поседима удовице ЗЗ утврђено да се у корист земљишног фонда одузима земљиште у Бачкој Паланци, КО ..., зк.ул. 929, 1115, 1864 и 1865 - парцеле ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... и ... и да је та одлука, потврђена одлуком Окружног аграрног суда Нови Сад бр. 1472 од 1946. године. Увидом у решење о предаји оставине Среског суда у Бачкој Паланци бр. О. 413/948 од 07.10.1948. године, утврђено је да су законски наследници пок. ЗЗ, умрлог септембра 1945. године: ЕЕ, ћерка и ЖЖ, ћерка. Такође је утврђено да некретнине у зк.ул. бр. 929 КО ... парцеле ... и ... наслеђују ЕЕ, ћерка и ЖЖ, ћерка, свака по 1/2 дела, затим да некретнине бр. ..., ..., ..., ..., ... и ..., све КО ... наслеђује на основу законског реда наслеђивања држава ФНРЈ као општенародну имовину у целости. У образложењу наведеног решења је наведено да су ЕЕ и ЖЖ дале наследничку изјаву да желе да наследе само парцеле ... и ..., док остале некретнине не траже из разлога што свака од њих већ има максимум земљишта које по закону о Аграрној реформи може да има, па како су се наследнице одрекле осталих некретнина и како других наследника нема, суд је наведене некретнине којих су се наследници одрекли, пренео у власништво држава ФНРЈ као општенародну имовину. На основу изнетог, донето је ожалбено решење од 10.10.2018. године. Одлучујући о жалби тужилаца, изјављеној против тачке 3. диспозитива ожалбеног решења, тужени је нашао да је решење првостепеног органа у побијаном делу, правилно и законито, па је жалбу тужилаца одбио. Ценећи наводе жалбе тужилаца, да је нејасно да ли су се законски наследници ЕЕ и ЖЖ одрекле наслеђа, да ли имају својих наследника или не и да се из приложених доказа не може закључити да су се одрекле наслеђа, јер наследна изјава приликом одрицања од наслеђа мора да буде јасна и недвосмислена, као и да је познато да оне имају своје законске наследнике, с обзиром да је то утврђено у овом поступку, као и да су ти наследници морали да буду позвани у случају њиховог одрицања од наслеђа, што није учињено, тужени је нашао да је предметна имовина пренета у власништво државе ФНРЈ, као општенародна имовина, дејством решења о предаји оставине Среског суда у Бачкој Паланци број О 413/948 од 07.10.1948. године и да је наведено решење донето у оставинском поступку који се водио пред надлежим судом, тако да чињенице које су тамо утврђене не могу да буду предмет преиспитивања у овом управном поступку, већ их заинтересована лица евентуално могу истицати пред судом који је следбеник доносиоца предметног оставинског решења. С тим у вези, тужени је нашао да је без утицаја приложени записник о оставинској расправи број О. 413/948 од 02.10.1948. године, с обзиром да је тај поступак имао исход у доношењу решења о предаји оставине Среског суда у Бачкој Паланци број О 413/948 од 07.10.1948. године и да је бивша власница у овом поступку евентуално могла да користи предвиђена правна срестав против исте одлуке.

Одредбом члана 1. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", број 72/11 и 108/13) прописано је да се овим законом уређују услови, начин и поступак враћања одузете имовине и обештећења за одузету имовину, која је на територији Републике Србије применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији, као и других прописа, на основу аката о подржављењу, после 9. марта 1945. године одузета од физичких и одређених правних лица и пренесена у општенародну, државну, друштвену или задружну својину.

Одредбом члана 2. наведеног закона, прописано је да се право на враћање имовине може остварити по одредбама овог закона, само за имовину одузету применом прописа, који су таксативно наведени од тачке 1. закључно са тачком 41. истог члана.

Одредбом члана 3. тачка 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано је да се под "подржављеном имовином" подразумева имовина која је на основу прописа из члана 2. овог закона одузета и пренесена у општенародну, државну, друштвену или задружну својину, а тачком 2. истог члана закона, прописано је да се

под “актом о подржављењу” подразумева правни акт који је имао непосредно дејство као што је пресуда, одлука, решење и други правни акт државног односно другог надлежног органа којим је извршено подржављење имовине.

Имајући у виду цитиране законске одредбе и утврђено чињенично стање, Управни суд је нашао да се тужбом неосновано оспорава законитост решења туженог органа. Наиме, тужени исправно закључује да је одлука првостепеног органа у ставу 3. диспозитива правилна, односно да је првостепени орган правилно поступио када је одбио захтев тужилаца у делу који се односи на парцеле бр. ..., ..., ..., ... и ..., све КО ..., иза бившег власника ЕЕ, као неоснован, с обзиром да су ЕЕ и њена сестра ЖЖ дале наследничку изјаву да желе да наследе само парцеле ... и ..., док остале некретнине не траже из разлога што свака од њих већ има максимум земљишта које по Закону о аграрној реформи може да има, па како су се наследнице одрекле осталих некретнина и како других наследника нема, суд је наведене некретнине којих су се наследнице одрекле, пренео у власништво држава ФНРЈ као општенародну имовину. С обзиром на изнето, предметне парцеле нису одузете применом прописа из члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, па у конкретном случају нема основа да се врате тужиоцима у складу са одредбама наведеног закона.

Оспорено решење донето је у законито спроведеном поступку, без битних повреда правила поступка, а на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно су примењене релевантне материјалноправне одредбе, па не стоје наводи тужбе којима се указује супротно. Тужени орган је ценио наводе жалбе, које тужиоци понављају у тужби, и за своју одлуку дао јасне и образложене разлоге које суд у свему прихвата као правилне и на њих упућује. Тужиоци нису навели ниједну нову околност, нити пружили нови доказ, који није цењен у спроведеном управном поступку, а који би могао да буде од утицаја на другачију одлуку.

На основу изнетог, ценећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужилаца, Управни суд је, применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу 1. диспозитива пресуде.

Ценећи успех у спору, суд је применом одредби члана 66, члана 67. и члана 74. Закона о управним споровима и сходном применом одредбе члана 153. став 1. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20), одбио захтев тужилаца за накнаду трошкова управног спора и одлучио као у ставу 2. диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана **02.06.2023.** године, III-7 У. 1023/21

Записничар
Јелена Јордовић, с.р.

Председник већа-судија
Нада Балешевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић